Digna Sinke, **Bewaren – of hoe te leven**. Nederland, documentaire, 2018, 84 minuten. Te zien via www.picl.nl (betaald).

'Soms denk ik nog wel eens aan de plaatjes van Peter Pan die ik opplakte. Ik kon nog niet lezen. De plaatjes waren onbegrijpelijk, geheimzinnig. Ik bewaarde ze in een dubbelgevouwen karton. Niemand mocht dit zien. Dit waren mijn kostbaarheden.'

De Peter Pan-plaatjes van filmmaakster Digna Sinke (68) zijn er nog steeds. Net zoals de verzamelde suikerzakjes, oud beeldmateriaal, scripts en grote stapels oude kranten, bewaard om filmrecensies uit te knippen. Ook haar moeder (92) gooit weinig weg en heeft alles keurig weggeborgen in dozen, laden en kasten: het ijzeren vorkje van haar man, het met de hand gestikte en totaal versleten dekentje van haar moeder, het zelfgemaakte bruidstasje, oude familiefoto's, brieven...

Digna wilde al langer een documentaire maken over de vraag: waarom bewaren we? Maar ze vond het onderwerp te weinig spannend. Nu door digitalisering de wereld snel verandert, wordt deze vraag steeds dringender. Waarom niet opruimen? Leef je gelukkiger, vrijer, lichter, zonder de zorg en verantwoordelijkheid voor al die dingen? En – op welke manier leven jongeren, die zoveel mogelijk spullen wegdoen? Hun meeste bezit is niet tastbaar en zit opgeborgen in de Cloud. Hebben zij behoefte aan herinneringen? Kunnen ze die later nog terugvinden?

Digna stelde deze vragen eerst aan haar moeder. Ze legt oude spullen voor haar neer. Moeder reageert levendig en pakt bijvoorbeeld vol liefde het strijkijzertje op, waarmee ze als vijfjarige bij haar Oma zakdoeken mocht strijken. Natuurlijk niet de ingewikkelde Zeeuwse mutsen. Ook zet ze haar vroeger zelf uitgeknipte papieren poppenspel zorgvuldig op. Zij betast begerig de spullen, waardoor herinneringen en beelden van vroeger in haar opkomen. De spullen zijn als tijdmachines: het verleden is aanwezig, maar tegelijk onbereikbaar ver weg.

Voor moeder hebben deze spullen grote waarde omdat ze van haar ouders en grootouders waren. Zolang zij leeft worden de spullen bewaard. Als haar kinderen na haar dood dit allemaal weg willen gooien, dan doen ze dat maar.

Voor Digna gaat de zoektocht verder: helpt het bewaren van spullen om een eigen territorium af te bakenen? Of om je eigen geschiedenis te herinneren, die je heeft gemaakt tot wie je nu bent? Is het hechting aan datgene wat voorbij is en wat nog niet losgelaten kan worden?

Digna zoekt jongeren op: digitale nomaden, minimalisten, wereldreizigers. Zij vinden het idee dat je dingen moet bezitten een schadelijke ideologie die niet bijdraagt aan zelfverwerkelijking en geluk. Je moet je concentreren op wat belangrijk is en daarvoor tijd, energie en middelen vrij maken. Hun codewoorden zijn: vrijheid, ondernemerschap. Living now! Hun paspoort, laptop, telefoon en pinpas zijn hun enige bezittingen.

In deze ontroerende, zorgvuldig geregisseerde documentaire worden indringende vragen gesteld die ook voor geestelijk verzorgers actueel zijn: hoe belangrijk is het om via voorwerpen rond te dwalen in je eigen geschiedenis? Hoe belangrijk vinden jongere generaties het vermogen om je eigen geschiedenis levend te houden? Voor Digna is het duidelijk: dierbare spullen wil ze kunnen aanraken. Het helpt haar om haar eigen geschiedenis levend te houden. En het helpt ook om bij andere werelden te kunnen komen dan alleen die van haarzelf.

Ina Brouwer, biografisch onderzoek, supervisie, filmgesprekken (www.zininzelfonderzoek.nl)